

Mezinárodní právo a mezinárodní soudy

Mezinárodní trestní soud

Jan Lhotský

18.10.2022
KMVES

Program přednášek

6. Mezinárodní trestní spravedlnost: souzení válečných a jiných zločinů, fungování Mezinárodního trestního soudu 18. 10. 2022

7. Mezinárodní humanitární právo (=právo ozbrojených konfliktů) 25. 10. 2022

8. Zákaz použití síly a zločin agrese 1. 11. 2022

9. Mezinárodněprávní mix: mořské právo, Antarktida, investice, vesmír 8. 11. 2022

Martin Švec

10. Půlená hodina: právo životního prostředí včetně klimatu, uprchlické právo 22. 11. 2022

Ondřej Svaček
Barbora Mazalová

11. Reading week 29. 11. 2022

12. Závěrečná hodina: skupinové prezentace studentů 6. 12. 2022

Způsob hodnocení

Viz interaktivní osnova

Metody hodnocení

Celková známka bude sestávat ze tří částí:

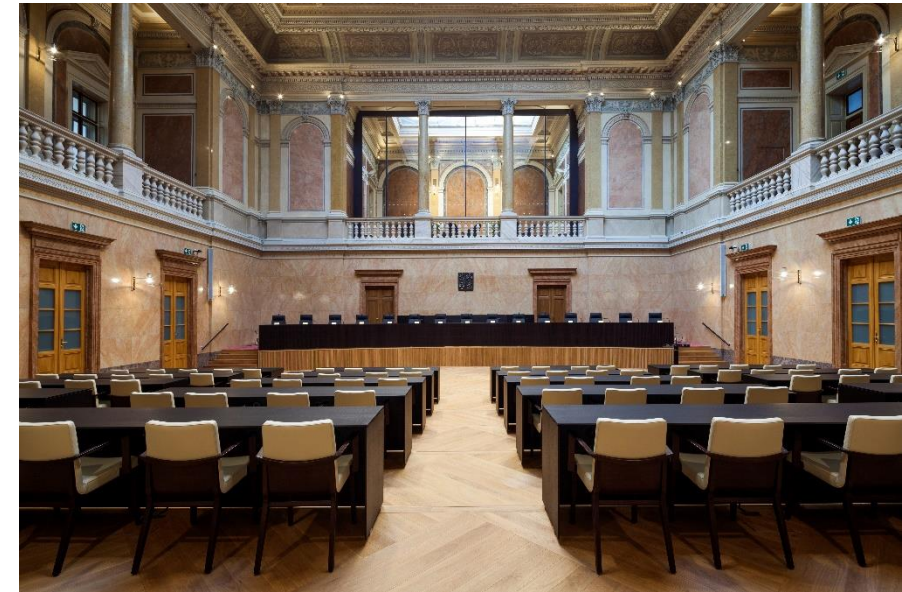
- (1) 3 průběžné e-testy (celkem max. 9 bodů)
  - (2) skupinový paper s jeho týmovou prezentací na poslední hodině max. 12 + 5 bodů
  - (3) závěrečná písemná zkouška na počítači max. 15 bodů (3 otázka za 5 bodů)
- Výsledná známka bude kombinací hodnocení všech tří plnění, aby byla co nejvíce objektivní.

Bodová škála

"A"	více než 37	- 41 bodů
"B"	více než 34	- 37 bodů
"C"	více než 31	- 34 bodů
"D"	více než 28	- 31 bodů
"E"	více než 25	- 28 bodů
"F"	Méně než 25 bodů	

Exkurze na Ústavní soud

- Čím se zabývá (ochrana Listiny/Ústavy)
  - Řízení o ústavní stížnostech (jednotlivců)
  - Řízení o zrušení zákonů a jiných právních předpisů
  - Atd.
- Soudci
  - Plénum 15
  - Čtyři senáty po třech soudcích
  - Soudce zpravodaj
  - Navrhuje prezident, volí Senát
- V ČR monismus
  - Aplikační přednost MS (čl. 10)
  - Lze si přímo stěžovat na porušení MS o LP

Rada Evropy: reakce na Krym

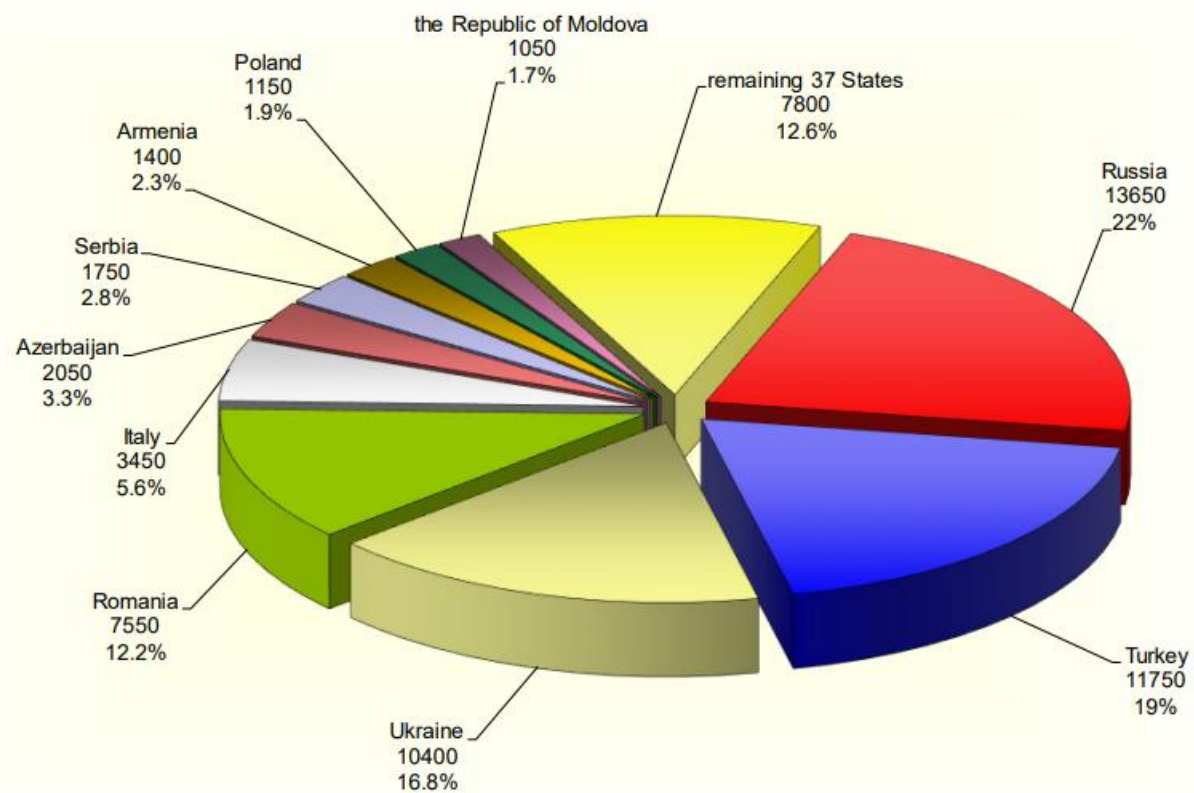
- Situace 2014 – 2019
  - Hlasovací práva Ruské federace

Euronews 2019: <https://www.youtube.com/watch?v=eP9Q8X8j3jE>

ESLP: případy z Ruska

Chart 3 High case-count States

Total number of pending applications: 62,000

Rada Evropy

Newsroom

Council of Europe suspends Russia's rights of representation

In line with the **Statute of the Council of Europe**, the **Committee of Ministers** has today **decided** to suspend the **Russian Federation** from its **rights of representation** in the **Committee of Ministers** and in the **Parliamentary Assembly** with immediate effect as a result of the Russian Federation's armed attack on **Ukraine**.

The decision adopted today means that the Russian Federation remains a member of the Council of Europe and party to the relevant Council of Europe conventions, including the European Convention on Human Rights.

The judge elected to the European Court of Human Rights in respect of the Russian Federation also remains a member of the Court, and applications introduced against the Russian Federation will continue to be examined and decided by the Court. Suspension is not a final measure but a temporary one, leaving channels of communication open.

The decision was taken following an exchange of views with the Parliamentary Assembly in the Joint Committee.

ESLP: předběžné opatření

Evropský soud pro lidská práva vydal předběžné opatření, ve kterém požaduje po ruské vládě, aby se „zdržela vojenských útoků proti civilnímu obyvatelstvu a civilním objektům, včetně obytných budov, vozidel záchranné služby a dalších zvláště chráněných civilních objektů jako jsou školy a nemocnice, a aby neprodleně zajistila bezpečnost zdravotnických zařízení, personálu a vozidel záchranné služby na území, které je pod útokem nebo obléháno ruskými jednotkami.“

Press Release
issued by the Registrar of the Court

ECHR 068 (2022)
01.03.2022

The European Court grants urgent interim measures in application concerning Russian military operations on Ukrainian territory

Today, the European Court of Human Rights has decided to indicate to the Government of Russia to refrain from military attacks against civilians and civilian objects, including residential premises, emergency vehicles and other specially protected civilian objects such as schools and hospitals, and to ensure immediately the safety of the medical establishments, personnel and emergency vehicles within the territory under attack or siege by Russian troops.

Under Rule 39 of the [Rules of Court](#), the Court may indicate interim measures to any State Party to the European Convention on Human Rights. Interim measures are urgent measures which, according to the Court's well-established practice, apply only where there is an imminent risk of irreparable harm¹.

Rada Evropy

The Russian Federation is excluded from the Council of Europe

In an extraordinary meeting this morning, the **Committee of Ministers** decided, in the context of the procedure launched under Article 8 of the Statute of the Council of Europe, that the Russian Federation ceases to be a member of the Council of Europe as from today, after 26 years of membership.

Evropský soud pro lidská práva

22/03/2022

**Resolution of the European Court of Human Rights
on the consequences of the cessation of membership of the Russian
Federation to the Council of Europe in light of Article 58 of the European
Convention on Human Rights**

DECLARES THAT

1. The Russian Federation ceases to be a High Contracting Party to the Convention on 16 September 2022.
2. The Court remains competent to deal with applications directed against the Russian Federation in relation to acts or omissions capable of constituting a violation of the Convention provided that they occurred until 16 September 2022.
3. The suspension of the examination of all applications against the Russian Federation pursuant to the decision of the President of the Court of 16 March 2022 is lifted with immediate effect.
4. The present Resolution is without prejudice to the consideration of any legal issue, related to the consequences of the cessation of the Russian Federation's membership to the Council of Europe, which may arise in the exercise by the Court of its competence under the Convention to consider cases brought before it.

10. 10. 2022

RB a VS OSN k ilegální anexi

30 September 2022 | Peace and Security

Russia on Friday vetoed a Security Council resolution which described its attempts to unlawfully annex four regions of Ukraine earlier in the day with a formal ceremony in Moscow, as "a threat to international peace and security", demanding that the decision be immediately and unconditionally reversed.

The draft resolution, circulated by the United States and Albania, was supported by ten of the fifteen members of the Council, with Russia voting against it. [Four members abstained, Brazil, China, Gabon and India.](#)

2.3.2022 o odsouzení invaze x 12.10.2022 o odsouzení anexy

Voting Started		02-Mar-22	11:55:15
Item 5 - Draft resolution A/ES-11/L.1			
Aggression against Ukraine			
<ul style="list-style-type: none"> ☒ AFGHANISTAN ☒ ALBANIA ☒ ALGERIA ☒ ANDORRA ☒ ANGOLA ☒ ANTIGUA-BARBUDA ☒ ARGENTINA ☒ ARMENIA ☒ AUSTRALIA ☒ AUSTRIA ☒ AZERBAIJAN ☒ BAHAMAS ☒ BAHRAIN ☒ BANGLADESH ☒ BARBADOS ☒ BELARUS ☒ BELGIUM ☒ BELIZE ☒ BENIN ☒ BHUTAN ☒ BOLIVIA ☒ BOSNIA-HERZEGOVINA ☒ BOTSWANA ☒ BRAZIL ☒ BRUNEI DARUSSALAM ☒ BULGARIA ☒ BURKINA FASO ☒ BURUNDI ☒ CABO VERDE ☒ CAMBODIA 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ CANADA ☒ CENTRAL AFR REP... ☒ CHAD ☒ CHILE ☒ CHINA ☒ COLOMBIA ☒ COMOROS ☒ CONGO ☒ COSTA RICA ☒ CROATIA ☒ CUBA ☒ CYPRUS ☒ CZECH REPUBLIC ☒ DEM PR OF KOREA ☒ DEM REP OF THE C... ☒ DENMARK ☒ DJIBOUTI ☒ DOMINICA ☒ DOMINICAN REP... ☒ ECUADOR ☒ EGYPT ☒ EL SALVADOR ☒ EQUATORIAL GUINEA ☒ ERITREA ☒ ESTONIA ☒ ESWATINI ☒ ETHIOPIA ☒ FIJI 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ FINLAND ☒ FRANCE ☒ GABON ☒ GAMBIA ☒ GEORGIA ☒ GERMANY ☒ GHANA ☒ GREECE ☒ GRENADA ☒ GUATEMALA ☒ GUYANA ☒ HAITI ☒ HONDURAS ☒ HUNGARY ☒ ICELAND ☒ INDIA ☒ INDONESIA ☒ IRAN (ISLAMIC REP...) ☒ IRAQ ☒ IRELAND ☒ ISRAEL ☒ ITALY ☒ JAMAICA ☒ JAPAN ☒ JORDAN ☒ KAZAKHSTAN ☒ KENYA ☒ KIRIBATI ☒ KUWAIT ☒ KYRGYZSTAN ☒ LAO PDR ☒ LATVIA ☒ LEBANON ☒ LESOTHO ☒ LIBERIA ☒ LITHUANIA ☒ LUXEMBOURG ☒ MADAGASCAR ☒ MALAWI ☒ MALAYSIA ☒ MALDIVES ☒ MALI ☒ MALTA ☒ MARSHALL ISLANDS ☒ MAURITANIA ☒ MAURITIUS ☒ MEXICO ☒ MICRONESIA (FS) ☒ MONACO ☒ MONGOLIA ☒ MONTENEGRO ☒ MOROCCO ☒ JORDAN ☒ MOZAMBIQUE ☒ MYANMAR ☒ NAMIPIA ☒ NAURU 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ NEPAL ☒ NETHERLANDS ☒ NEW ZEALAND ☒ NICARAGUA ☒ NIGER ☒ NIGERIA ☒ NORTH MACEDONIA ☒ NORWAY ☒ OMAN ☒ PAKISTAN ☒ PALAU ☒ PANAMA ☒ PAPERUA NEW GUINEA ☒ PARAGUAY ☒ PERU ☒ PHILIPPINES ☒ POLAND ☒ PORTUGAL ☒ QATAR ☒ REP OF KOREA ☒ REP OF MOLDOVA ☒ ROMANIA ☒ RUSSIAN FED... ☒ RWANDA ☒ SAINT KITTS-NEVIS ☒ SAINT LUCIA ☒ SAINT VINCENT-GR... ☒ SAMOA ☒ SAN MARINO ☒ SAO TOME-PRINCIPE ☒ SAUDI ARABIA ☒ SENEGAL ☒ SERBIA ☒ SEYCHELLES ☒ SIERRA LEONE ☒ SINGAPORE ☒ SLOVAKIA ☒ SLOVENIA ☒ SOLOMON ISLANDS ☒ SOMALIA ☒ SOUTH AFRICA ☒ SOUTH SUDAN ☒ SPAIN ☒ SRI LANKA ☒ SUDAN ☒ SWEDEN ☒ SWITZERLAND ☒ SYRIAN ARAB REP... ☒ TAJIKISTAN ☒ THAILAND ☒ TIMOR-LESTE ☒ TOGO ☒ TONGA ☒ TRINIDAD-TOBAGO ☒ TUNISIA ☒ TURKEY ☒ TURKMENISTAN ☒ TUVALU ☒ UGANDA ☒ UKRAINE ☒ UNITED ARAB EMIR... ☒ UNITED KINGDOM ☒ UNITED REP TANZA... ☒ UNITED STATES ☒ URUGUAY ☒ UZBEKISTAN ☒ VANUATU ☒ VENEZUELA ☒ VIET NAM ☒ YEMEN ☒ ZAMBIA ☒ ZIMBABWE
☒ IN FAVOUR:141	☒ AGAINST:5	☒ ABSTENTION:35	

Voting Ended		12-Oct-22	16:13:07
Item 5 - Draft resolution A/ES-11/L.5 Territorial integrity of Ukraine: defending the principles of the Charter of the United Nations			
<ul style="list-style-type: none"> ☒ AFGHANISTAN ☒ ALBANIA ☒ ALGERIA ☒ ANDORRA ☒ ANGOLA ☒ ANTIGUA-BARBUDA ☒ ARGENTINA ☒ ARMENIA ☒ AUSTRALIA ☒ AUSTRIA ☒ AZERBAIJAN ☒ BAHAMAS ☒ BAHRAIN ☒ BANGLADESH ☒ BARBADOS ☒ BELARUS ☒ BELGIUM ☒ BELIZE ☒ BENIN ☒ BHUTAN ☒ BOLIVIA ☒ BOSNIA-HERZEGOVINA ☒ BOTSWANA ☒ BRAZIL ☒ BRUNEI DARUSSALAM ☒ BULGARIA ☒ BURKINA FASO ☒ BURUNDI ☒ CABO VERDE ☒ CAMBODIA 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ CAMEROON ☒ CANADA ☒ CENTRAL AFR REP... ☒ CHAD ☒ CHILE ☒ CHINA ☒ COLOMBIA ☒ COMOROS ☒ CONGO ☒ COSTA RICA ☒ COTE D'IVOIRE ☒ CROATIA ☒ CUBA ☒ CYPRUS ☒ CZECHIA ☒ DEM PR OF KOREA ☒ DEM REP OF THE C... ☒ DENMARK ☒ DJIBOUTI ☒ DOMINICA ☒ DOMINICAN REP... ☒ ECUADOR ☒ EGYPT ☒ EL SALVADOR ☒ EQUATORIAL GUINEA ☒ ERITREA ☒ ESTONIA ☒ ESWATINI ☒ ETHIOPIA ☒ FIJI 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ FINLAND ☒ FRANCE ☒ GABON ☒ GAMBIA ☒ GEORGIA ☒ GERMANY ☒ GHANA ☒ GREECE ☒ GRENADA ☒ GUATEMALA ☒ GUYANA ☒ HAITI ☒ HONDURAS ☒ HUNGARY ☒ ICELAND ☒ INDIA ☒ INDONESIA ☒ IRAN (ISLAMIC REP...) ☒ IRAQ ☒ IRELAND ☒ ISRAEL ☒ ITALY ☒ JAMAICA ☒ JAPAN ☒ JORDAN ☒ KAZAKHSTAN ☒ KENYA ☒ KIRIBATI ☒ KUWAIT ☒ KYRGYZSTAN ☒ LAO PDR ☒ LATVIA ☒ LEBANON ☒ LESOTHO ☒ LIBERIA ☒ LIBYA ☒ LIECHTENSTEIN ☒ LITHUANIA ☒ LUXEMBOURG ☒ MADAGASCAR ☒ MALAWI ☒ MALAYSIA ☒ MALDIVES ☒ MALI ☒ MALTA ☒ MARSHALL ISLANDS ☒ MAURITANIA ☒ MAURITIUS ☒ MEXICO ☒ MICRONESIA (FS) ☒ MONACO ☒ MONGOLIA ☒ MONTENEGRO ☒ MOROCCO ☒ MOZAMBIQUE ☒ MYANMAR ☒ NAMIBIA ☒ NAURU 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ NEPAL ☒ NETHERLANDS ☒ NEW ZEALAND ☒ NICARAGUA ☒ NIGER ☒ NIGERIA ☒ NORTH MACEDONIA ☒ NORWAY ☒ OMAN ☒ PAKISTAN ☒ PALAU ☒ PANAMA ☒ PAPERUA NEW GUINEA ☒ PARAGUAY ☒ PERU ☒ PHILIPPINES ☒ POLAND ☒ PORTUGAL ☒ QATAR ☒ REP OF KOREA ☒ REP OF MOLDOVA ☒ ROMANIA ☒ RUSSIAN FED... ☒ RWANDA ☒ SAINT KITTS-NEVIS ☒ SAINT LUCIA ☒ SAINT VINCENT-GR... ☒ SAMOA ☒ SAN MARINO ☒ SAO TOME-PRINCIPE ☒ SAUDI ARABIA ☒ SENEGAL ☒ SERBIA ☒ SEYCHELLES ☒ SIERRA LEONE ☒ SINGAPORE ☒ SLOVAKIA ☒ SLOVENIA ☒ SOLOMON ISLANDS ☒ SOMALIA ☒ SOUTH AFRICA ☒ SOUTH SUDAN ☒ SPAIN ☒ SRI LANKA ☒ SUDAN ☒ SWEDEN ☒ SWITZERLAND ☒ SYRIAN ARAB REP... ☒ TAJIKISTAN ☒ THAILAND ☒ TIMOR-LESTE ☒ TOGO ☒ TONGA ☒ TRINIDAD-TOBAGO ☒ TUNISIA ☒ TURKMENISTAN ☒ TUVALU ☒ UKRAINE ☒ UNITED ARAB EMIR... ☒ UNITED KINGDOM ☒ UNITED REP TANZA... ☒ UNITED STATES ☒ URUGUAY ☒ UZBEKISTAN ☒ VANUATU ☒ VENEZUELA ☒ VIET NAM ☒ YEMEN ☒ ZAMBIA ☒ ZIMBABWE
☒ IN FAVOUR:143	☒ AGAINST:5	☒ ABSTENTION:35	

Část I

Vývoj mezinárodního trestního soudnictví a vznik Mezinárodního trestního soudu

- Vývoj mezinárodního trestního soudnictví od WWII do 1990
- Vznik a Mezinárodního trestního soudu (MTS)
- Jurisdikce a fungování MTS

**Cour
Pénale
Internationale**

**International
Criminal
Court**

Rozdíl mezi ESLP a MTS

Evropský soud pro lidská práva

- Jednotlivec žaluje stát za porušení základního práva
- Sankce: finanční kompenzace (atd.)

Mezinárodní trestní soud

- Individuální trestní odpovědnost za zločin
- Sankce: vězení

První polovina 20. století: Začátky

- 1. světová válka
  - Vilém II. (Německo) azyl v Nizozemsku
- **Mezinárodní vojenské tribunály** po 2. světové válce
  - Norimberský tribunál (Německo)
  - Definovány tzv. norimberské zásady týkající se trestního procesu
  - Tokijský tribunál (Japonsko)
  - Kritika: „spravedlnost vítězů“

1990s: Vznik mezinárodních trestních tribunálů

- **1950s - 1980s:** Studená válka, žádná dohoda na vzniku mezinárodních trestních tribunálů
- **1990s:** konec Studené války, začátek války v bývalé Jugoslávii

1990s: Jugoslávie a Rwanda

- 1991: **Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii**
- Ustaven Radou bezpečnosti OSN v Haagu
  - Jurisdikce
    - Závažná porušení Ženevských úmluv, válečného práva a obyčejů
    - Genocida
    - Zločiny proti lidskosti
  - Projednal 161 případů, z toho 90 odsoudil
  - Ukončení 2017

1990s: Jugoslávie a Rwanda

- 1994: **Mezinárodní trestní tribunál pro Rwandu**
  - Reakce na genocidu ve Rwandě
  - Komunitní *Gacaca* soudy
  - Sídlo v Tanzanii
  - Projednal 93 případů, odsouzeno více než 60
  - Společná odvolací komora v Haagu
- Dále tzv. **Reziduální mechanismus** (také soud)
  - Od 2018 převzal všechny zbytkové funkce obou tribunálů

‘Hybridní’ tribunály

- Dále vznik tzv. hybridních tribunálů, které **kombinují prvky mezinárodních a vnitrostátních soudů**
  - Zvláštní soud pro Sierra Leone (2002)
  - Zvláštní soudní panely na Východním Timoru
  - Mimořádné soudní senáty v Kambodži
  - Kosovské zvláštní senáty (2017, Haag)
  - Zvláštní trestní soud (Středoafriická republika)
  - Speciální jurisdikce pro mír (Kolumbie)

Proč Mezinárodní trestní soud?

- *ad hoc* trestní tribunály jen když byla politická vůle
- Řada relevantních případů mezi 1950s a 1990s tak nebyla řešena
- Vystala potřeba vytvořit stálý Mezinárodní trestní soud s definovanou jurisdikcí pro relevantní případy v budoucnosti

Vznik Mezinárodního trestního soudu

- 1998: podpis ustavující mezinárodní smlouvy – **Římský statut (ŘS)**
- 2002: 60 ratifikací, **vstup v platnost**
- Sídlo: Haag (Nizozemsko)
- **Věcná jurisdikce**
  1. Genocida
  2. Zločiny proti lidskosti
  3. Válečné zločiny
  4. Zločin agrese (nikoli od počátku)

Genocida

- Pro účely tohoto Statutu se „genocidou“ rozumí kterýkoli z níže uvedených činů spáchaný **v úmyslu zničit úplně nebo částečně některou národní, etnickou, rasovou nebo náboženskou skupinu jako takovou:**
  - (a) Usmrcení příslušníků takové skupiny;
  - (b) Způsobení těžkých tělesných ublížení nebo duševních poruch členům takové skupiny;
  - (c) Úmyslné uvedení kterékoli skupiny do takových životních podmínek, které mají přivodit její úplné nebo fyzické zničení;
  - (d) Opatření směřující k tomu, aby se v takové skupině bránilo rození dětí;
  - (e) Násilné převádění dětí z jedné skupiny do jiné.

Zločiny proti lidskosti

- Pro účely tohoto Statutu se „zločinem proti lidskosti“ rozumí kterýkoli z níže uvedených činů, **spáchaný v rámci rozsáhlého nebo systematického útoku** zaměřeného proti **civilnímu obyvatelstvu**, při vědomí existence takového útoku:
  - (a) Vražda;
  - (b) Vyhlazování;
  - (c) Zotročování;
  - (d) Deportace nebo násilný přesun obyvatelstva;
  - (e) Věznění nebo jiné závažné formy zbavení osobní svobody v rozporu se základními pravidly mezinárodního práva
  - (f) Mučení;
  - (g) Znásilnění, sexuální otroctví, nucená prostituce, nucené těhotenství, nucená sterilizace, nebo jiné formy sexuálního násilí srovnatelné závažnosti;

A další body (tento výčet je pouze demonstrativní).

Válečné zločiny

- Soud bude mít jurisdikci vůči válečným zločinům, zejména jsou-li páčány v rámci **plánu či politické linie** nebo v rámci **rozsáhlého** páčání trestné činnosti tohoto typu.
- V rámci **mezinárodního ozbrojeného konfliktu**
  - a) Závažná porušení Ženevských úmluv (1949)
    - Úmyslné zabití, mučení atd.
  - b) Jiné případy porušení zákonů a obyčejů platných v mezinárodních ozbrojených konfliktech
    - Úmyslně cílené útoky proti civilní populaci a civilním objektům, atd.
- V kontextu tzv. **vnitřního konfliktu** (občanská válka)
  - a) Vážná porušení čl. 3 společného Ženevským úmluvám (1949)
  - b) Ostatní závažná porušení dle mezinárodního práva
- Předpokladem je **existence ozbrojeného konfliktu**

Jurisdikce MTS

- **Věcná jurisdikce**
  - a) Genocida
  - b) Zločiny proti lidskosti
  - c) Válečné zločiny
  - d) Zločin agrese (nikoli od počátku 2002, ale až od 2018)
- **Časová jurisdikce**
  - Od 1.7.2002
- **Osobní jurisdikce**
  - FO na 18 let věku
- **Místní jurisdikce** pokud je smluvní stranou Statutu
  - Stát, ne jehož **území** se došlo ke zločinu
  - Stát, jehož **občanem** je obviněná osoba

Způsoby zahájení vyšetřování

- Podnět k zahájení vyšetřování může dát
  1. **Smluvní strana ŘS**
  2. **Žalobkyně** z vlastní iniciativy
  3. **Rada Bezpečnosti (RB) OSN**

Pravidla fungování Soudu

- Tzv. princip **komplementarity**
  - Příklad má primárně vyšetřovat stát
  - MTS až pokud je stát **neochoten nebo neschopen** vést vyšetřování
- Možnost **odkladu** vyšetřování o 12 měsíců
  - **Rada Bezpečnosti OSN** může konkrétní vyšetřování odložit o 1 rok
  - Pravidlo vnáší určité politikum
- Nezohledňování **imunit** státních představitelů
  - Imunita hlavy státu či člena vlády se u MTS **neuplatní**

Obavy odpůrců Soudu

- Jurisdikci lze vykonávat i vůči občanům třetích zemí
  - Pokud je zločin spáchán na území smluvní strany (kritika od USA)
- Vytváření *ad hoc* tribunálů lépe respektuje místní specifika
- Obava ze zpolitizovaného žalobce
- Obava ze zpolitizovaných soudců
- Soud může zasahovat do soudní moci suverénního státu
  - MTS hodnotí zda vnitrostátní řízení probíhá nezávisle a nestranně (princip komplementarity)

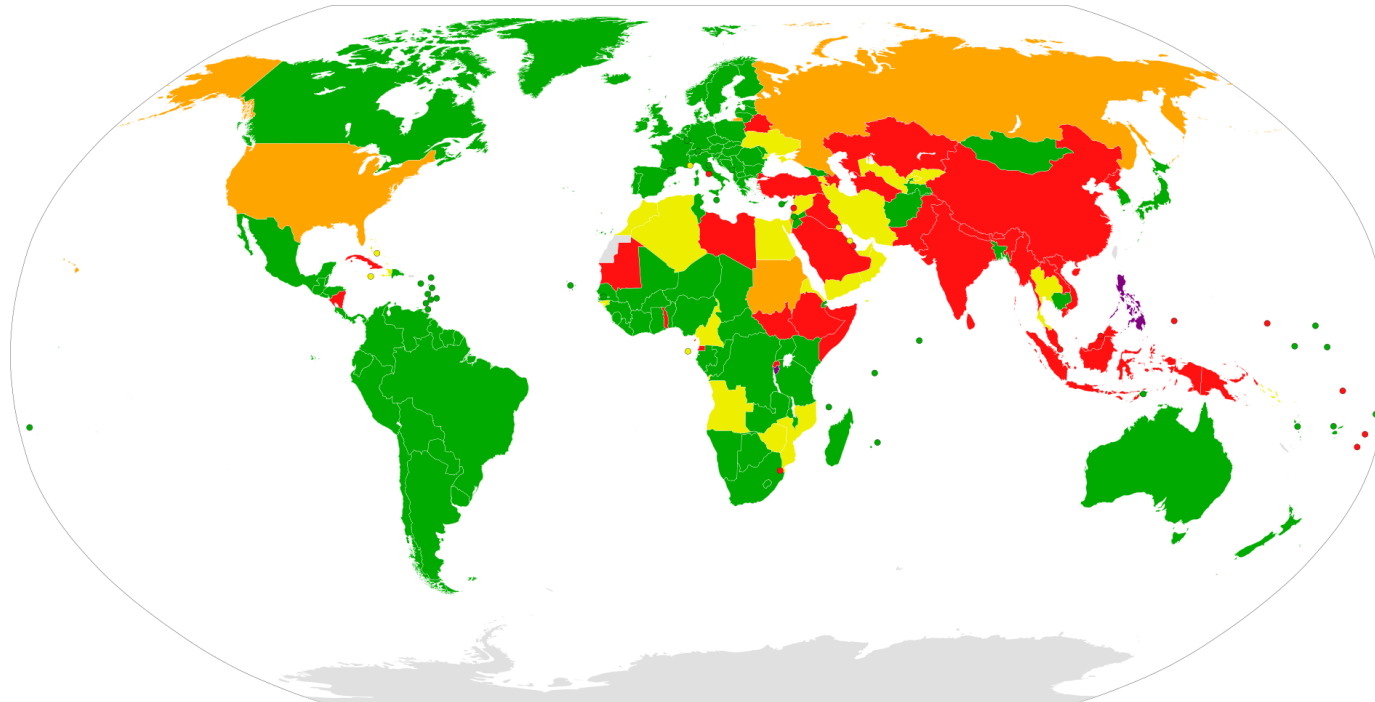
Argumenty příznivců soudu

- **Potrestání zločinů a zneschopnění páčání zločinů dalších**
  - Význam rozsudku pro oběti (snižuje touhu po pomstě)
- **Reparace**
  - Pomoc komunitám z řad obětí
- **Popis reality**
  - Historická dokumentace zločinů
- **Medializace**
  - Pozornost veřejnosti
- **Prevence**
  - Pokud jednají vůdci racionálně, může mít existence MTS rovněž preventivní funkci

Cíl: univerzální působnost Soudu

- 123 smluvních stran
  - Na mapě zeleně
- P5 (stálí členové RB OSN)
  - Spojené království a Francie: ano
  - USA, Rusko a Čína: ne

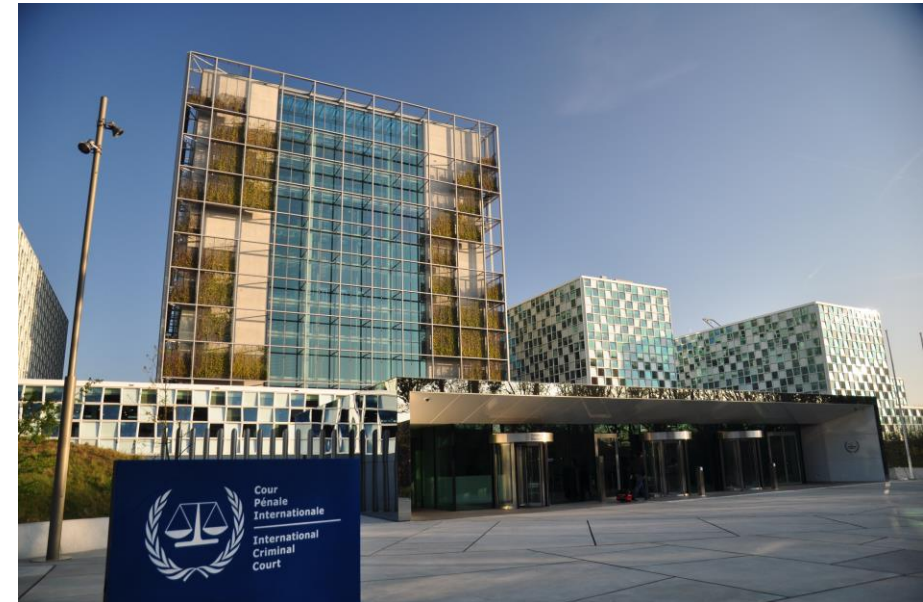
Shrnutí části I

- První mezinárodní trestní tribunály vznikly po druhé světové válce, poté až do 1990s vytvářeny nebyly
- Mezinárodní trestní tribunály pro bývalou Jugoslávii a pro Rwandu byly vytvořeny Radou bezpečnosti OSN
- Mezinárodní trestní soud vznikl na základě uzavření mezinárodní smlouvy (tzv. Římský státu) v roce 1998. Římský statut vstoupil v platnost v roce 2002.
- MTS měl od počátku jurisdikci vůči třem zločinům: genocida, zločiny proti lidskosti a válečné zločiny
- Cca 2/3 států světa jsou smluvní stranou ŘS. Řada důležitých zemí (např. USA, Rusko, Čína) však nikoli.

Část II

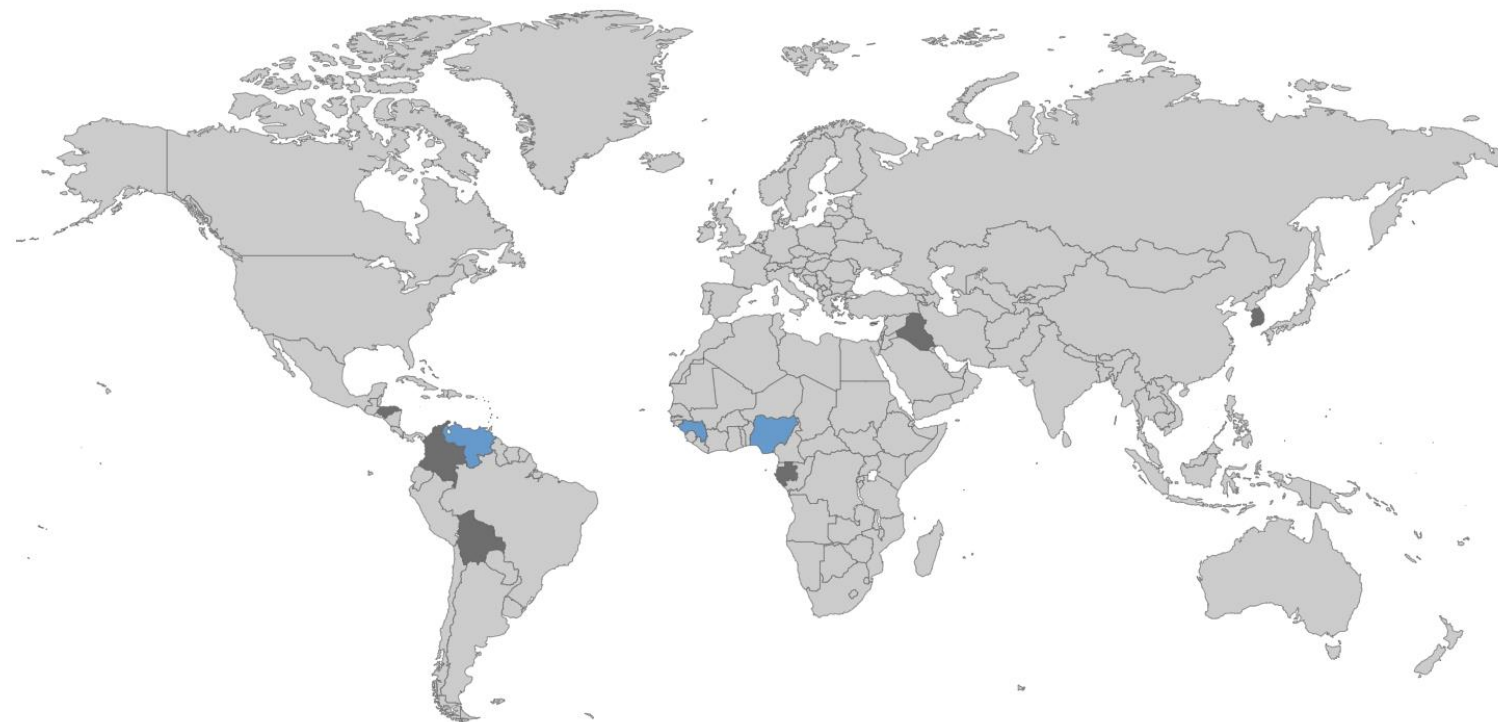
Případy u soudu a budoucí výzvy

- Předběžná šetření x vyšetřování
- Projednané případy v minulosti
- Současné případy
- Možné budoucí případy
- Problémy soudu

Předběžná šetření x vyšetřování

Modrá: aktivní předběžná šetření
Tmavě šedá: uzavřená předběžná šetření

Předběžná šetření

Žalobce zvažuje, zda otevřít vyšetřování.

Fáze předběžného šetření:

1. Úvodní hodnocení
2. Jurisdikce (věcná, místní, osobní, časová)
3. Přípustnost (komplementarita a závažnost)
4. Tzv. zájmy spravedlnosti

Vyšetřování

Vyšetřování probíhá v následujících státech:

Postoupeno smluvní stranou

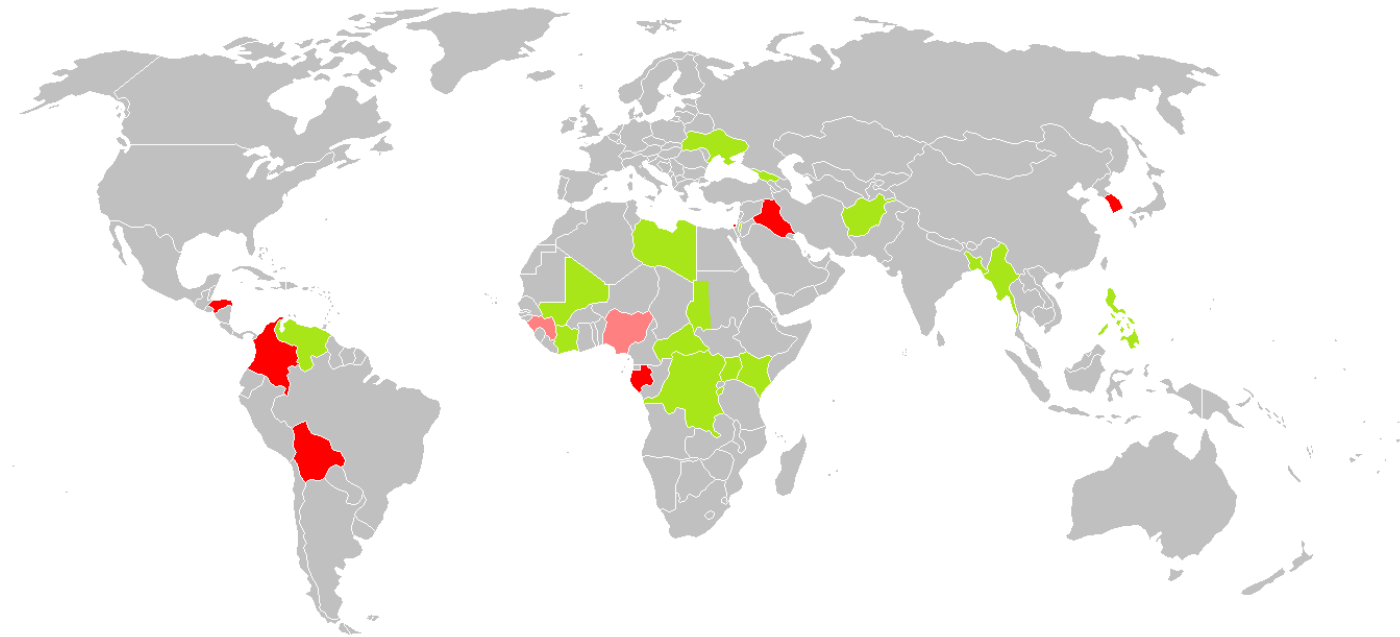
DR Kongo
Uganda
Středoafriická republika I
Středoafriická republika II
Mali
Venezuela I
Ukrajina

Zahájeny žalobcem

Keňa
Gruzie
Burundi
Pobřeží slonoviny
Bangladéš/Myanmar
Afghánistán
Palestina
Filipíny

Postoupeno Radou bezpečnosti OSN

Dárfúr, Súdán
Libye

Zeleně: vyšetřování ze strany MTS

Případy v minulosti

Thomas Lubanga

DR Kongo

Válečné zločiny: zapojování dětských vojáků
pod 15 let věku

Rozsudek 2012: 14 let

Případy v minulosti

Germain Katanga

DR Kongo

Válečné zločiny: podpora útoků na vesnici Bogoro

Rozsudek 2014: 12 let

Případy v minulosti

Ahmad Al Mahdi

Mali

Obviněn z válečných zločinů: úmyslné vedení útoků proti kulturním památkám

Rozsudek 2016: 9 let

Případy v minulosti

Uhuru Kenyatta

Keňa (Prezident)

Povolební násilí 2008

Žalobkyně stáhla žalobu

Případy v minulosti

Jean-Pierre Bemba

Zločiny ve Středoafričské republice

Obviněn z válečných zločin a zločinů proti lidskosti

Rozsudek 2016: 18 let

Odvolací rozsudek 2018: zproštěn viny

Případy v minulosti

Laurent Gbagbo and Charles Blé Goudé

Pobřeží slonoviny

Obvinění ze zločinů proti lidskosti

2019 verdikt: zproštění viny

Případy v minulosti

Bosco Ntaganda

DR Kongo

Obviněn z válečných zločinů a zločinů proti
lidskosti

2019 verdikt: 30 let

Případy v minulosti

Dominic Ongwen

Uganda

Bývalý dětský voják, obviněn z válečných zločinů a zločinů proti lidskosti

2021 verdikt: 25 let

Současné případy

Abd-Al-Rahman

- Dárfúr, Súdán

Al Hassan

- Mali

Gicheru

- Keňa („pohrdání soudem“)

Mokom

- SAR

Said

- SAR

Yekatom a Ngaïssona

- SAR

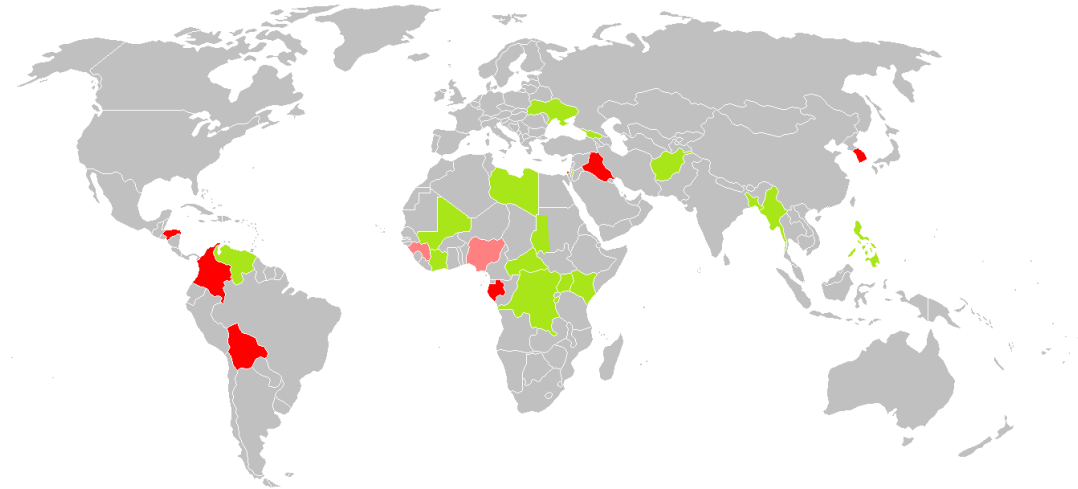
Možné budoucí případy

- Gruzie
- Ukrajina
- Palestina
- Venezuela
- Afghánistán
- Bangladéš/Myanmar
- Filipíny
- Dárfúr, Súdán

Současné výzvy MTS

- Kritika zaměření na Afriku
  - předběžná šetření různá, vyšetřování především v Africe
- Plán AU na regionální soud
- Osoba žalobce a žalobkyně
  - význam osoby žalobce
- Dlouhé procesy
- Poměr cena-výkon
  - téměř 20 let fungování, 5 odsouzených
  - rozpočet MTS: cca 150 mil EUR
  - málo projednaných či úspěšně dokončených případů (x ICTY, ICTR)

Současné výzvy MTS

- Nedostatek podpory Rady Bezpečnosti OSN
  - USA, Rusko a Čína nejsou smluvními stranami
- Bezzubost soudu (nespolupráce státu)
  - Súdán: zatykač na prezidenta Al Bašíra
  - Keňa
  - nyní Ukrajina (Rusko)
  - imunity
- Nedostatek jurisdikce v relevantních oblastech
  - Sýrie, Irák, Sin-ťiang (Čína)
  - Selektivní spravedlnost?
    - příklad USA v Afghánistánu
- Možné budoucí vyšetřování politicky citlivých případů

Shrnutí části II

- V rámci tzv. předběžných šetření žalobce pouze zvažuje, zda otevřít skutečné vyšetřování
- Soud v současné době vyšetřuje 17 situací v 16 zemích světa
  - 7 z nich mimo Afriku
- MTS zatím odsoudil 5 osob, proces s šesti dalšími probíhá (říjen 2022)
- Před soudem je řada výzev (nespolupráce států, podpora P5 v Radě bezpečnosti atd.)

MUNI
FSS

Děkuji za pozornost!

Jan Lhotský